

Nordmenns klimaengasjement

Eva Fosby Livgard, TNS Gallup

BI, 20. oktober 2015

#Klimabarometeret – TNS Gallups Klimabarometer

- Årlig undersøkelse.
- Kartlegger befolkningens holdninger og interesse for klima og klimapolitiske spørsmål.
- Formålet er å sette fokus på klima og skape debatt.
- Undersøkelsen ble gjennomført første gang i 2009, og vi har gjennomført åtte målinger.

Klimaendringer som sak står vesentlig mer sentralt i befolkningen dette året, enn hva den har gjort tidligere.

T1 :

Text

Denne undersøkelsen handler om dagsaktuelle samfunnsspørsmål. Det er dine personlige meninger vi er ute etter, og du trenger ingen forkunnskaper for å svare på spørsmålene. Før vi kommer tilbake til tema i undersøkelsen, ønsker vi at du svarer på et innledende spørsmål. Trykk "neste" for å komme videre i undersøkelsen. Du kan hele tiden gå tilbake til forrige side ved å trykke "forrige".

Q1 :

Multi coded

Min 1 | Max 3

Hva mener du er de største utfordringene Norge står overfor i dag?

Du kan velge tre av følgende alternativ:

Rotated

- 1 ☐ Sikre vekst i økonomien
- 2 ☐ Bekjempe arbeidsledighet
- 3 ☐ Narkotikaproblemer
- 4 ☐ Økende vold og kriminalitet
- 5 ☐ Klimaendringer
- 6 ☐ Fattigdom og urettferdighet
- 7 ☐ Innvandring og integrering
- 8 ☐ Køene i helsevesenet
- 9 ☐ Terrortrusselen
- 10 ☐ Nedskjæringer i Forsvaret
- 11 ☐ Satsning på skole- og utdanning
- 12 ☐ Utbygging av veier og jernbane
- 13 ☐ Sette mer fokus på kultur
- 14 ☐ Den internasjonale finanskrisen
- 15 ☐ Ingen av dem
- 99 ☐ Vet ikke

**Exclusive *Position fixed*

**Exclusive *Position fixed*

T1 :

Text

Denne undersøkelsen handler om dagsaktuelle samfunnsspørsmål. Det er dine personlige meninger vi er ute etter, og du trenger ingen forkunnskaper for å svare på spørsmålene. Før vi kommer tilbake til tema i undersøkelsen, ønsker vi at du svarer på et innledende spørsmål. Trykk "neste" for å komme videre i undersøkelsen. Du kan hele tiden gå tilbake til forrige side ved å trykke "forrige".

Q1 :

Multi coded

Min 1 | Max 3

Hva mener du er de største utfordringene Norge står overfor i dag?

Du kan velge tre av følgende alternativ:

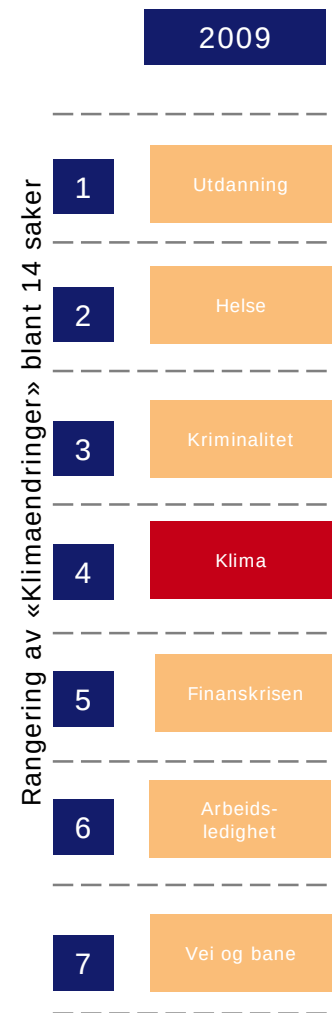
Rotated

- 1 ☐ Sikre vekst i økonomien
- 2 ☐ Bekjempe arbeidsledighet
- 3 ☐ Narkotikaproblemer
- 4 ☐ Økende vold og kriminalitet
- 5 ☐ Klimaendringer
- 6 ☐ Fattigdom og urettferdighet
- 7 ☐ Innvandring og integrering
- 8 ☐ Køene i helsevesenet
- 9 ☐ Terrortrusselen
- 10 ☐ Nedskjæringer i Forsvaret
- 11 ☐ Satsning på skole- og utdanning
- 12 ☐ Utbygging av veier og jernbane
- 13 ☐ Sette mer fokus på kultur
- 14 ☐ Den internasjonale finanskrisen
- 15 ☐ Ingen av dem
- 99 ☐ Vet ikke

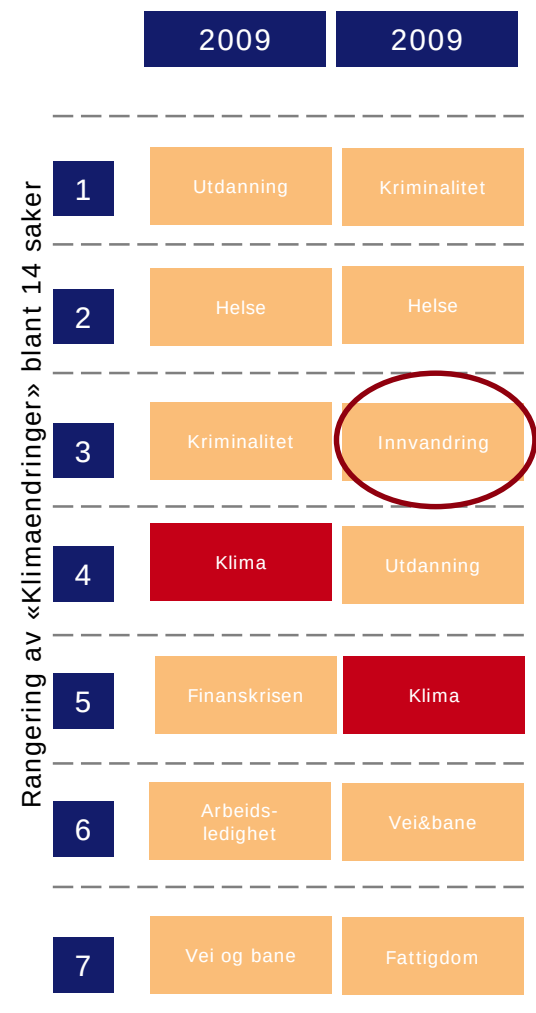
**Exclusive *Position fixed*

**Exclusive *Position fixed*

De viktigste utfordringene Norges står overfor

De viktigste utfordringene Norges står overfor

Viser de 7 øverste av totalt 14 saker.

De viktigste utfordringene Norges står overfor

Rangering av «Klimaendringer» blant 14 saker

	2009	2009	2010
1	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane
2	Helse	Helse	Helse
3	Kriminalitet	Innvandring	Innvandring
4	Klima	Utdanning	Kriminalitet
5	Finanskrisen	Klima	Utdanning
6	Arbeidsledighet	Vei&bane	Klima
7	Vei og bane	Fattigdom	Fattigdom

De viktigste utfordringene Norges står overfor

Rangering av «Klimaendringer» blant 14 saker

	2009	2009	2010	2010	2011	2013	2014
1	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Helse	Helse	Helse	Helse 41%
2	Helse	Helse	Helse	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Innvandring 38%
3	Kriminalitet	Innvandring	Innvandring	Innvandring	Vei &bane	Innvandring	Utdanning 35%
4	Klima	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Innvandring	Utdanning	Vei&Bane 33%
5	Finanskrisen	Klima	Utdanning	Kriminalitet	Utdanning	Kriminalitet	Kriminalitet 32%
6	Arbeidsledighet	Vei&bane	Klima	Klima	Klima	Klima	Klima
7	Vei og bane	Fattigdom	Fattigdom	Fattigdom	Finanskrisen	Fattigdom	Fattigdom 20%

Viser de 7 øverste av totalt 14 saker.

De viktigste utfordringene Norges står overfor

Rangering av «Klimaendringer» blant 14 saker

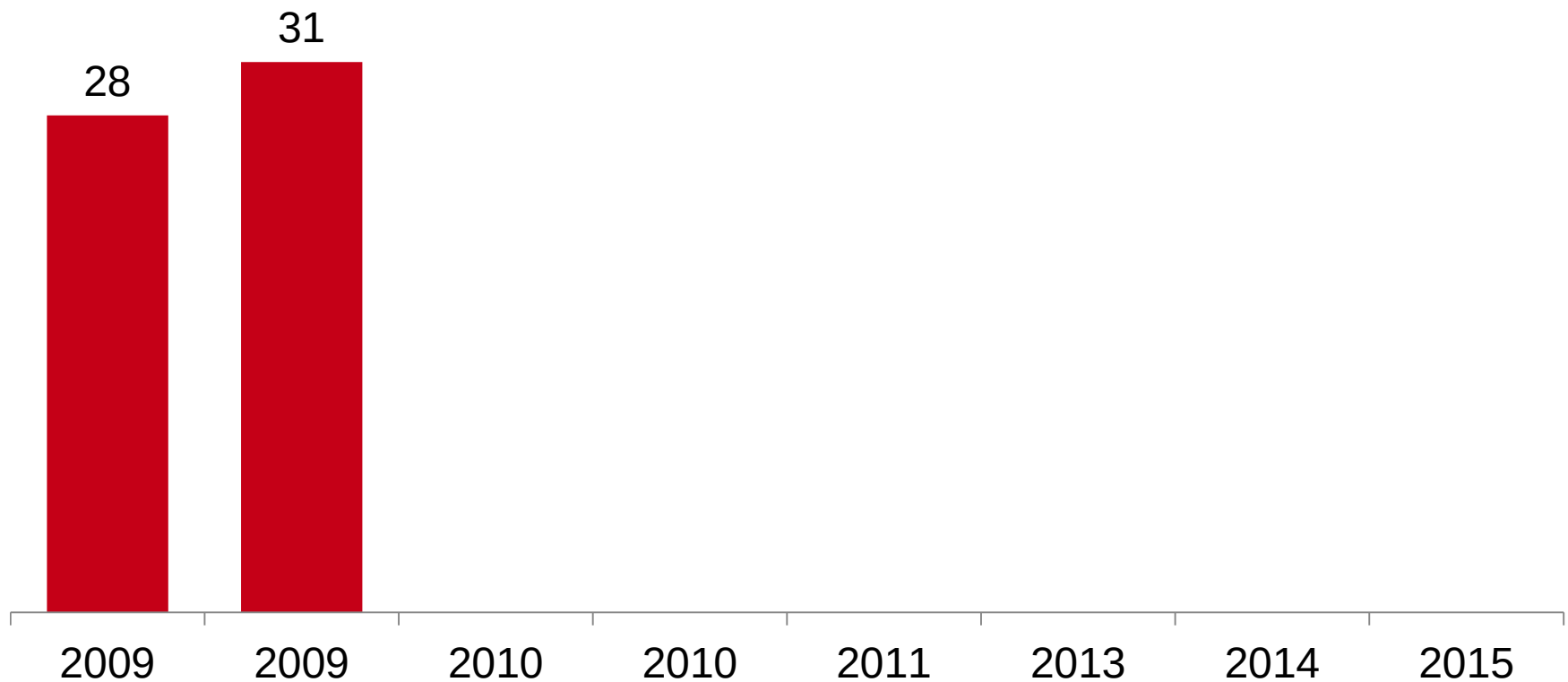
	2009	2009	2010	2010	2011	2013	2014	2015
1	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Helse	Helse	Helse	Helse 41%	Innvandring
2	Helse	Helse	Helse	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Innvandring 38%	Klimaendringer
3	Kriminalitet	Innvandring	Innvandring	Innvandring	Vei &bane	Innvandring	Utdanning 35%	Helse
4	Klima	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Innvandring	Utdanning	Vei&Bane 33%	Vei&Bane
5	Finanskrisen	Klima	Utdanning	Kriminalitet	Utdanning	Kriminalitet	Kriminalitet 32%	Utdanning
6	Arbeidsledighet	Vei&bane	Klima	Klima	Klima	Klima	Klima	Kriminalitet
7	Vei og bane	Fattigdom	Fattigdom	Fattigdom	Finanskrisen	Fattigdom	Fattigdom 20%	Fattigdom Terrortrusselen

Viser de 7 øverste av totalt 14 saker.

Andelen av befolkningen som ser «Klimaendringer»
som en av Norges tre største utfordringer.

Utvikling 2009 – 2015

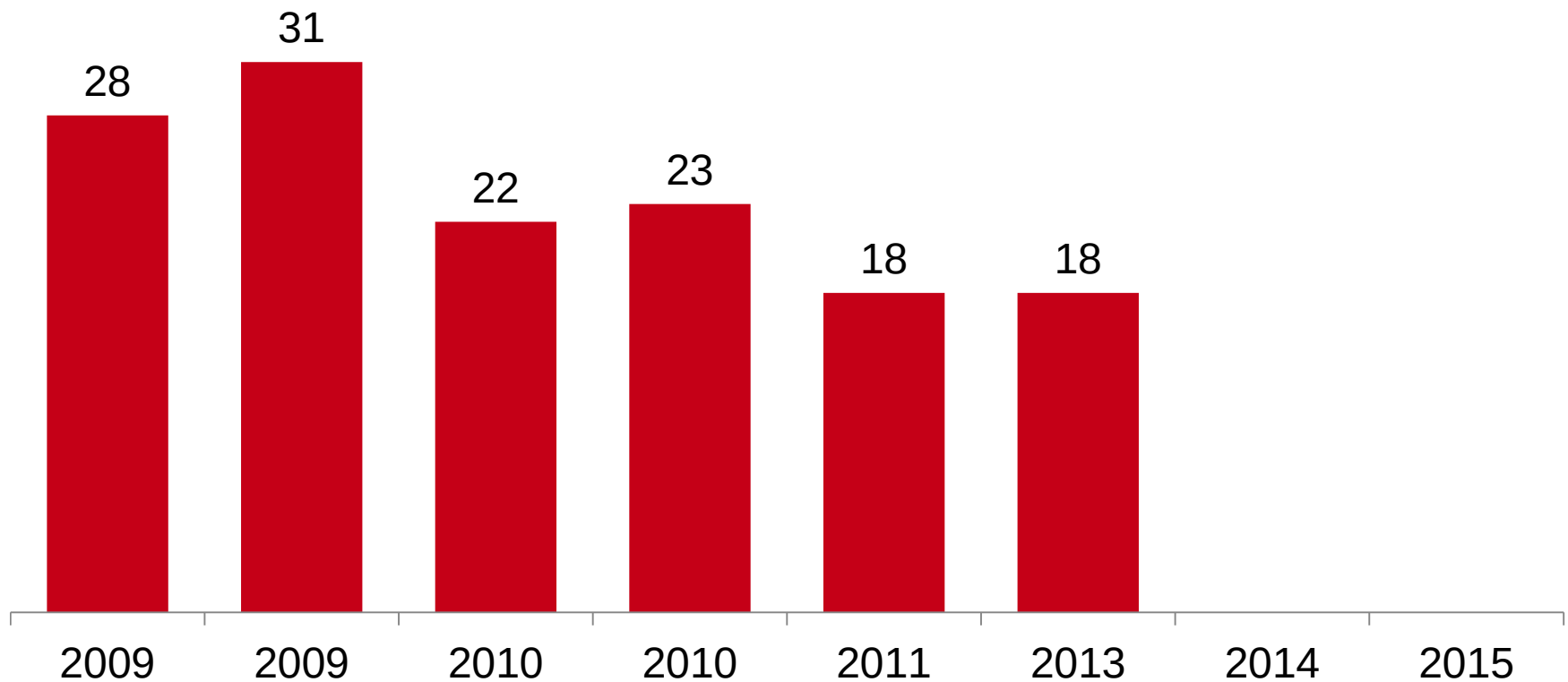
Prosent oppslutning

Andelen av befolkningen som ser «Klimaendringer»
som en av Norges tre største utfordringer.

Utvikling 2009 – 2015

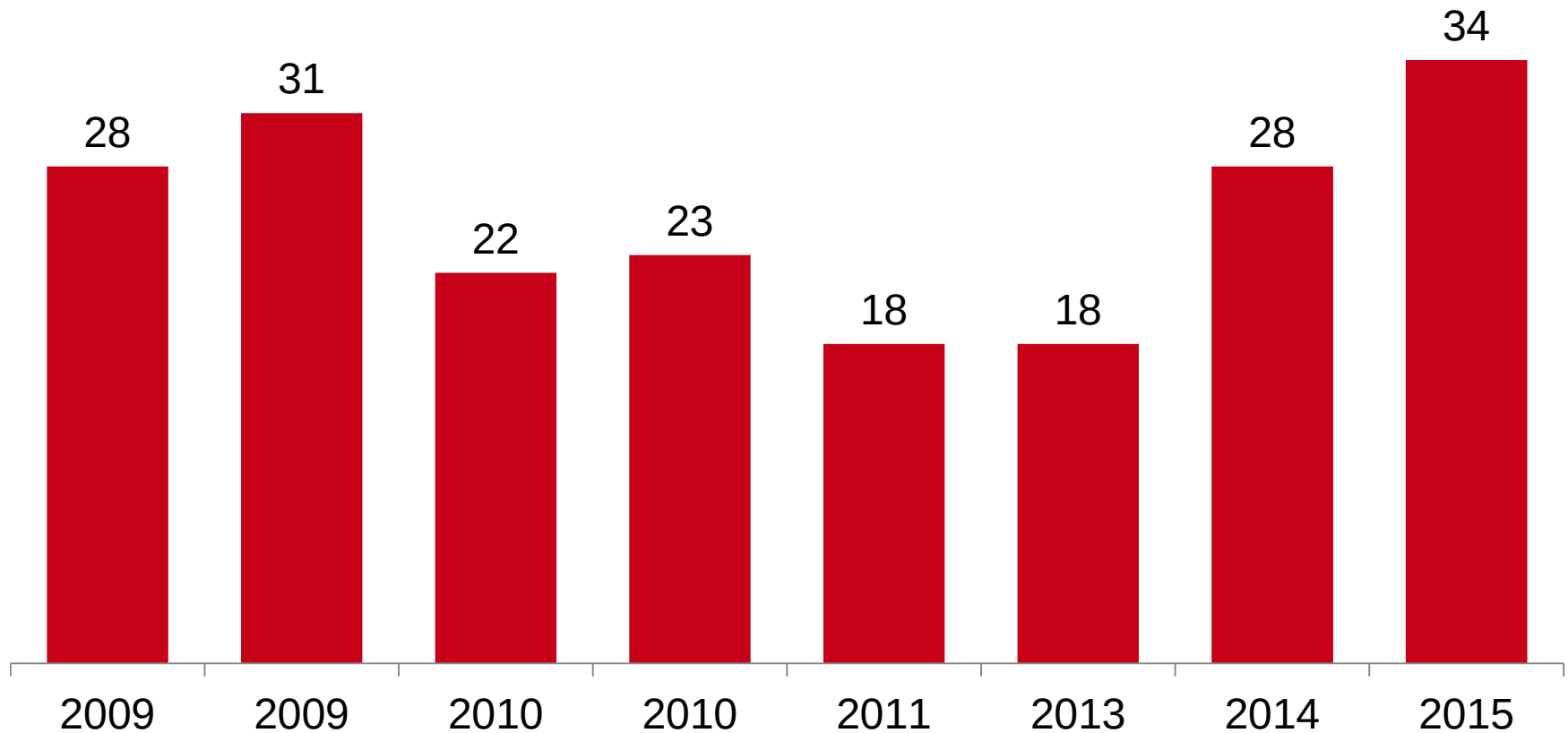
Prosent oppslutning

Andelen av befolkningen som ser «Klimaendringer»
som en av Norges tre største utfordringer.

Utvikling 2009 – 2015

Prosent oppslutning

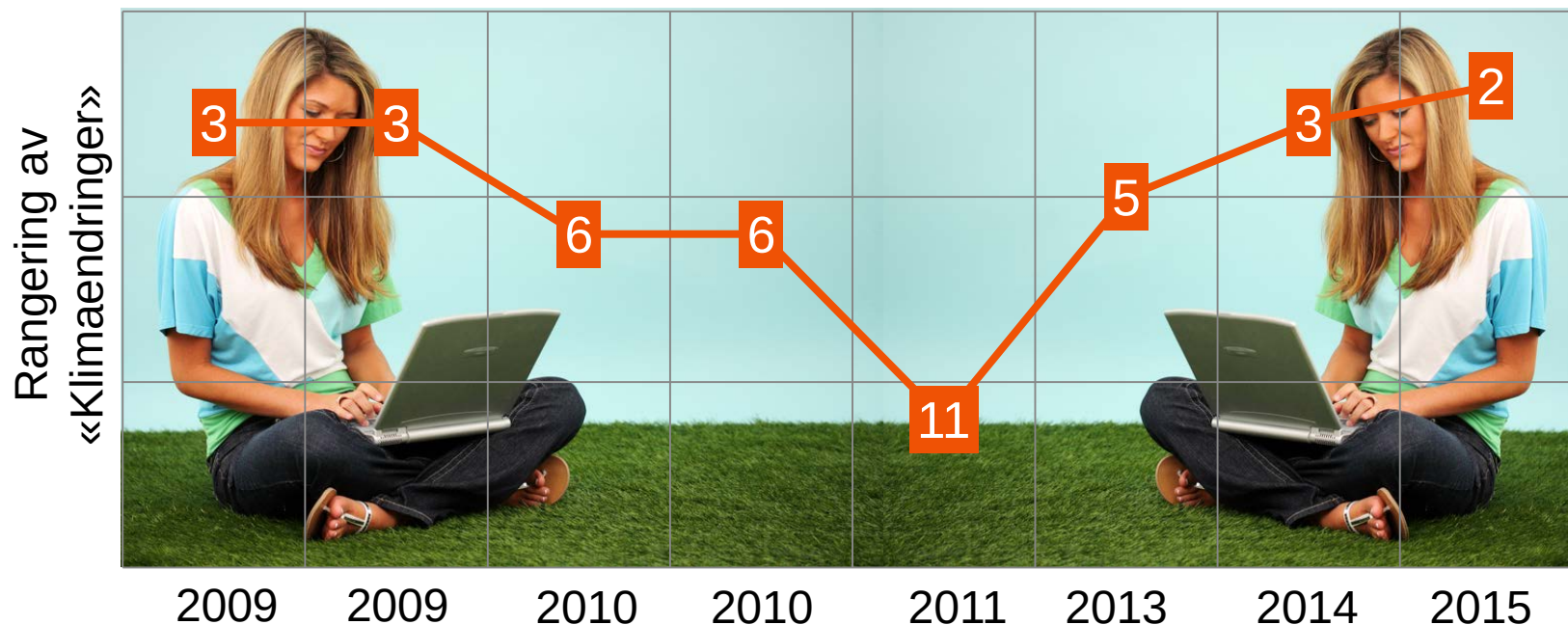
De viktigste utfordringene Norges står overfor

Rangering av «Klimaendringer» blant 14 saker

	2009	2009	2010	2010	2011	2013	2014	2015
1	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Helse	Helse	Helse	Helse 41%	Innvandring 38%
2	Helse	Helse	Helse	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Innvandring 38%	Klimaendringer 34%
3	Kriminalitet	Innvandring	Innvandring	Innvandring	Vei &bane	Innvandring	Utdanning 35%	Helse 33%
4	Klima 28%	Utdanning	Kriminalitet	Vei&bane	Innvandring	Utdanning	Vei&Bane 33%	Vei&Bane 30%
5	Finanskrisen	Klima 31%	Utdanning	Kriminalitet	Utdanning	Kriminalitet	Kriminalitet 32%	Utdanning 28%
6	Arbeidsledighet	Vei&bane	Klima 22%	Klima 23%	Klima 18%	Klima 18%	Klima 28%	Kriminalitet 22%
7	Vei og bane	Fattigdom	Fattigdom	Fattigdom	Finanskrisen	Fattigdom	Fattigdom 20%	Fattigdom 21% Terrortrusselen: 21%

Viser de 7 øverste av totalt 14 saker.

Klimaendringer fortsetter å styrke sin betydning blant de under 30 år

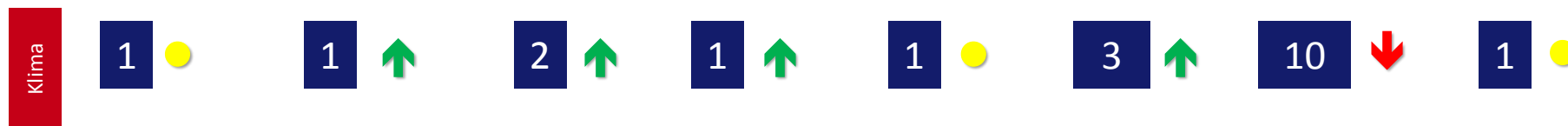
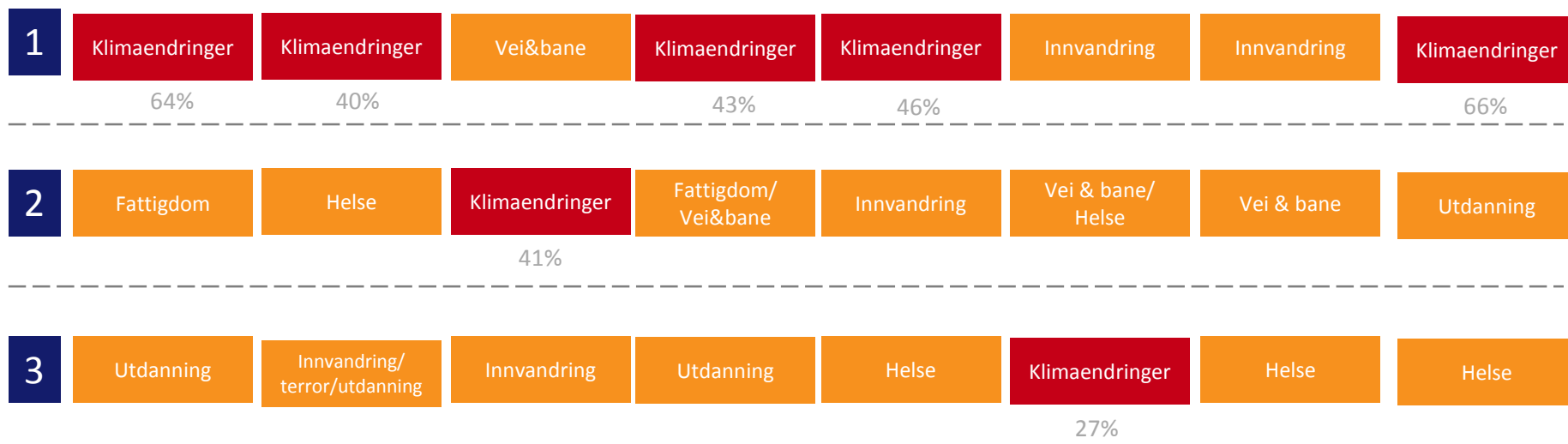

Rykker opp fra 11. plass i 2011
til 2. plass i årets måling

Blant de over 60 år er «Klimaendringer» den viktigste utfordringen Norge står overfor med en oppslutning på 41%

Klimasaken øker i betydning blant stort sett alle velgergrupper.

- Høyre-velgere sidestiller betydningen av klimaendringer, utdanning og kriminalitet som utfordringer for Norge. Alle med 27% oppslutning.
- FrP-velgere sidestiller klimaendringer med den internasjonale finanskrisen. Begge med 10% oppslutning.

Av totalt 14 saker.
Endring fra 2014 markert med piler.

Hva forklarer holdningsendringene?

1. Hva folk opplever

Hva forklarer holdningsendringene?

2. Hva politikerne er opptatt av

Partileder Jens Stoltenberg (Ap) har blitt FNs klimautsending, og blir inspirert til å forsterke norsk klimapolitikk. FOTO: ERLEND AAS / NTB SCANPIX

- Klima viktigere enn valgkamp

AP OG KLIMA: Ap-leder Jens Stoltenberg vil ikke redusere klimaproblemet til en partipolitisk kamparena. På Stortinget lover miljøpolitisk talsperson Eva Kristin Hansen (Ap) å ikke vente en dag med å presse de blåblå.

Hva forklarer holdningsendringene?

3. Hva media fokuserer på

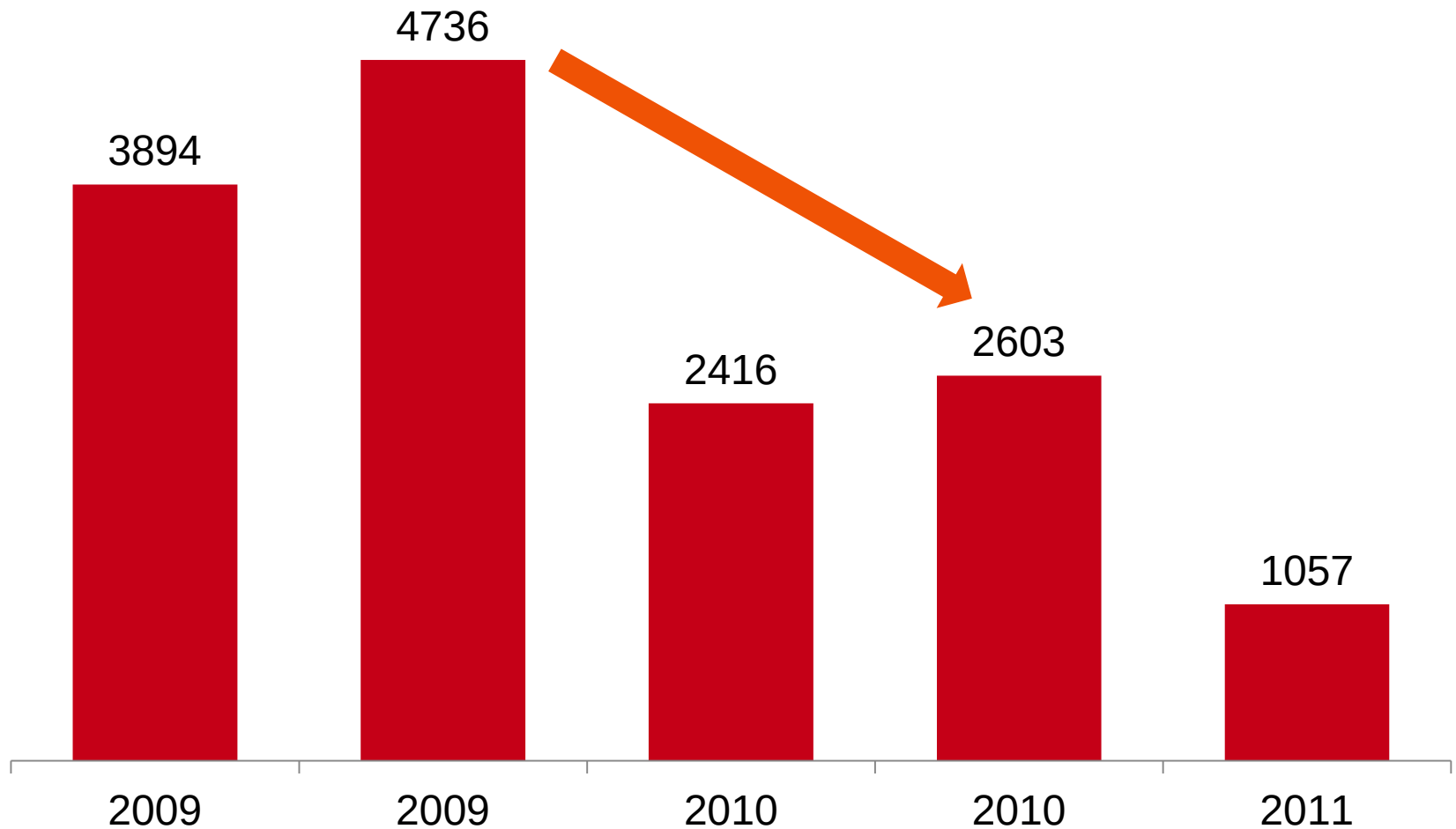
Ekstremværet Ole førte til materielle skader flere steder, blant annet i Lofoten. FOTO: Karl Ove Andreassen

Ekstremværet Ole satte nye rekorder

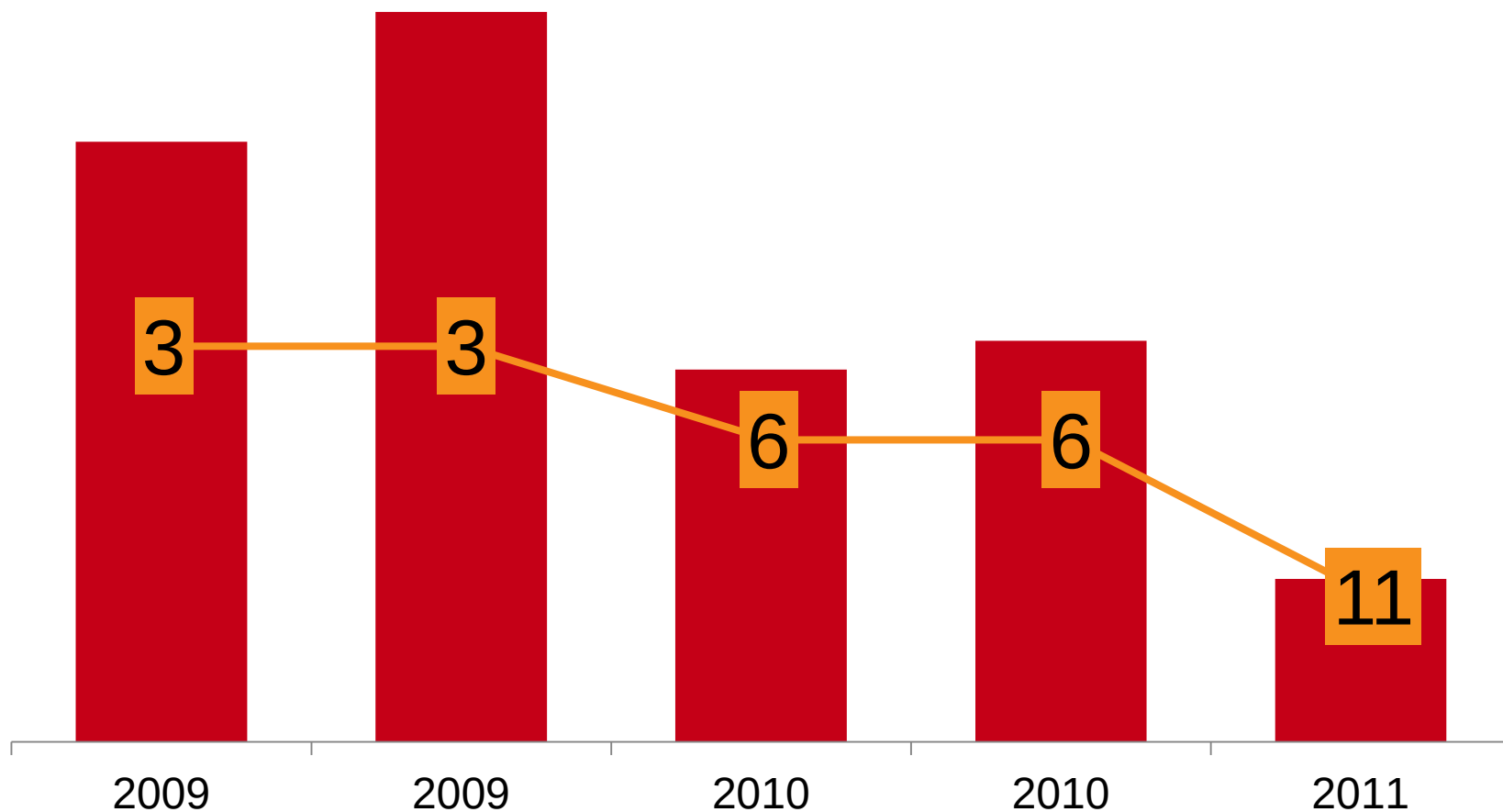
Det ble satt nye vindrekorder i både Nordland og Troms da ekstremværet Ole slo inn med full styrke i helgen.

“Klimaendringer” i norske medier 2007-2011

Antall saker

De unges rangering av klimasaken i forhold til andre saker

«2015 blir et viktig år for klimaet»

«Vi skal ikke vente på en ny avtale før vi handler»

«Norske utslipp skal også ned»

«Norge har klare ambisjoner»

«Norge er pådriver for en avtale som bidrar til å begrense global oppvarming»

«Norge har et ansvar for å gjøre en forskjell i arbeidet for å begrense klimaendringene»

«Vi skal bidra globalt. Norge er derfor ledende i arbeidet med å bevare regnskog»

Nyheter Erna Solberg

Klimaglede og -forventning etter Solbergs nyttårstale

Statsminister Erna Solberg (H) berømmes for å sette klimaspørsmålet sentralt i nyttårstalen sin. Samtidig etterlyser både Venstre, SV og Naturvernforbundet konkrete tiltak.

Mellom de to siste datainnsamlingene til Klimabarometeret har det vært varslet seks ekstremvær, en dobling i forhold til 2013

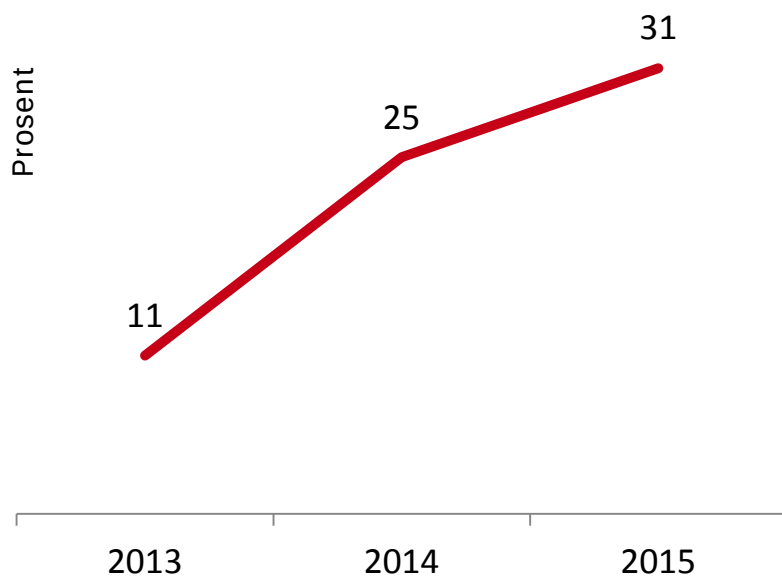

Ekstremværet Ole satte nye rekorder

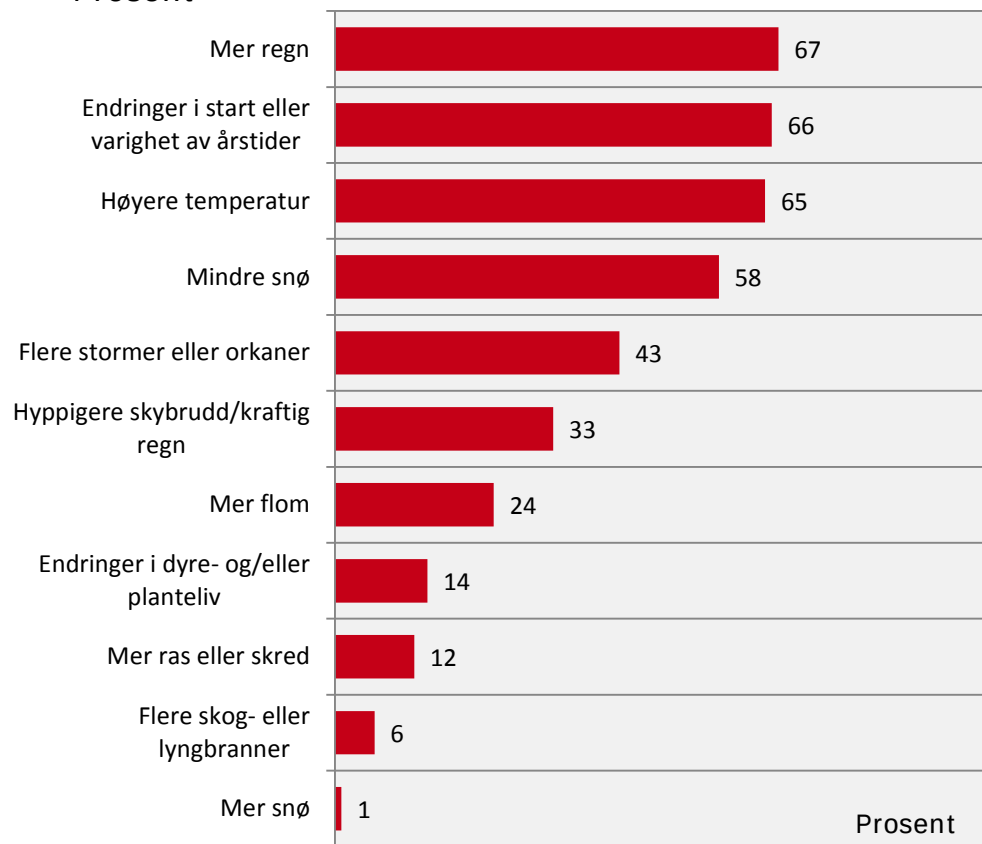
Det ble satt nye vindrekorder i både Nordland og Troms da ekstremværet Ole slo inn med full styrke i helgen.

Over 30% av befolkningen mener de har erfart konsekvenser av klimaendringer i sin kommune. Andelen øker markant.

Andel av befolkningen som mener de har sett eller opplevd konsekvenser av klimaendringer i sin kommune?
(n=1040) Prosent.

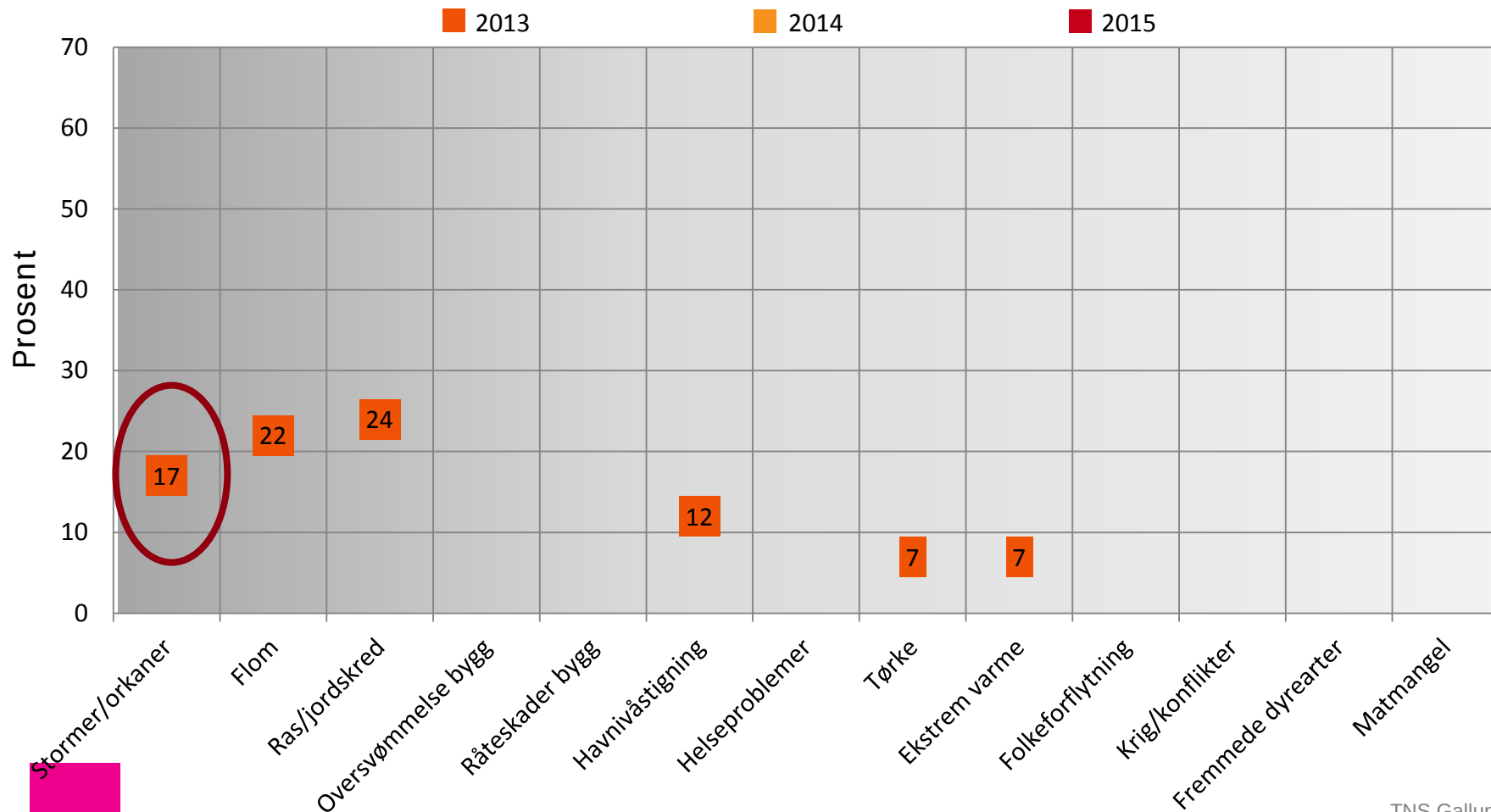

Hvilke endringer i naturen mener du at du har observert i din kommune som konsekvens av klimaendringer? (De som har erfart endringer n=348)
Prosent

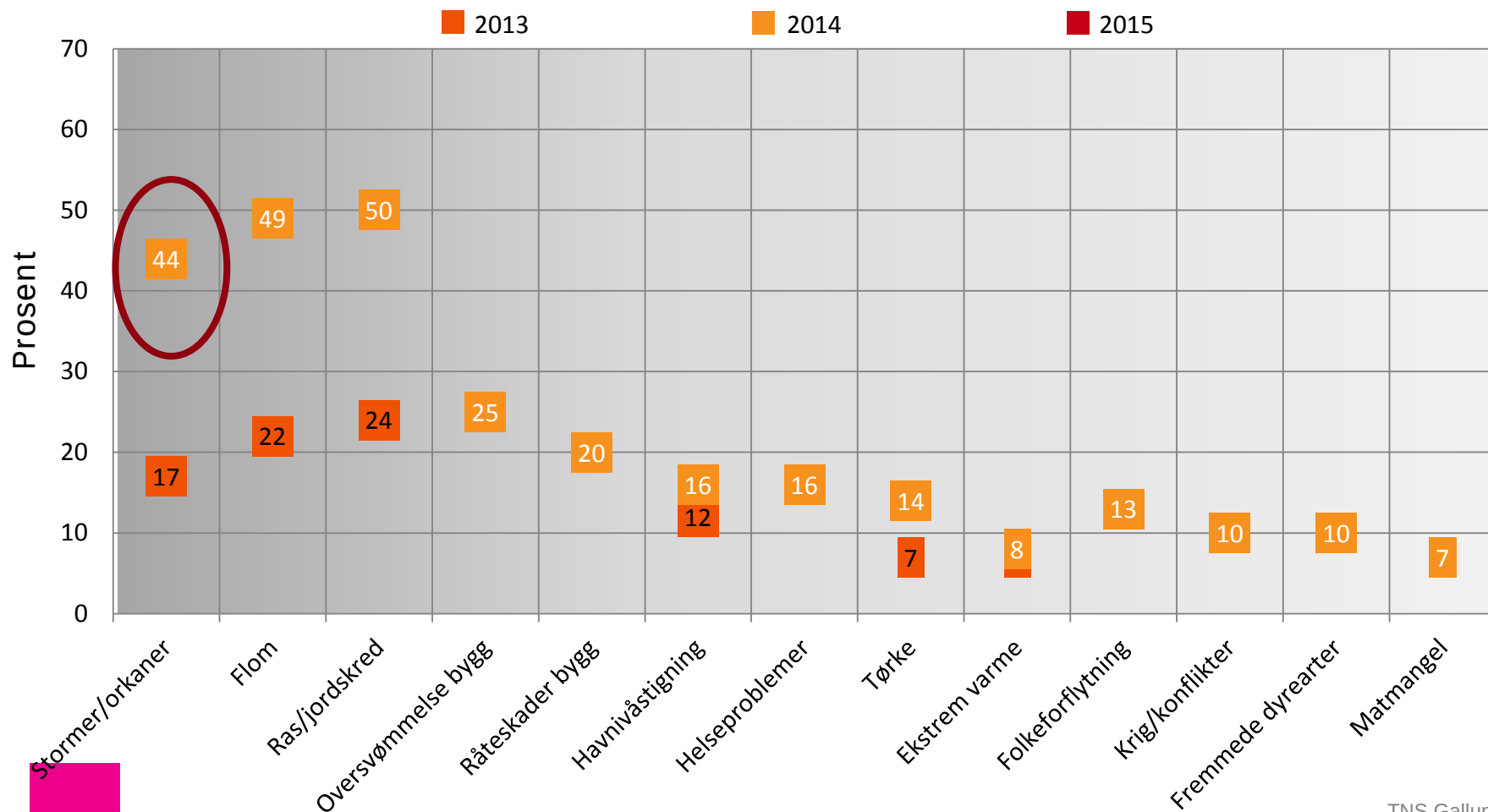
Klar økning i andelen som tror på mer stormer/orkaner, flom og ras/jordskred som følge av klimaendringer

I hvilken grad tror du klimaendringer vil føre til flere av følgende hendelser i Norge fram mot 2050? (n=1040) Andel som svarer i stor/svært stor grad.

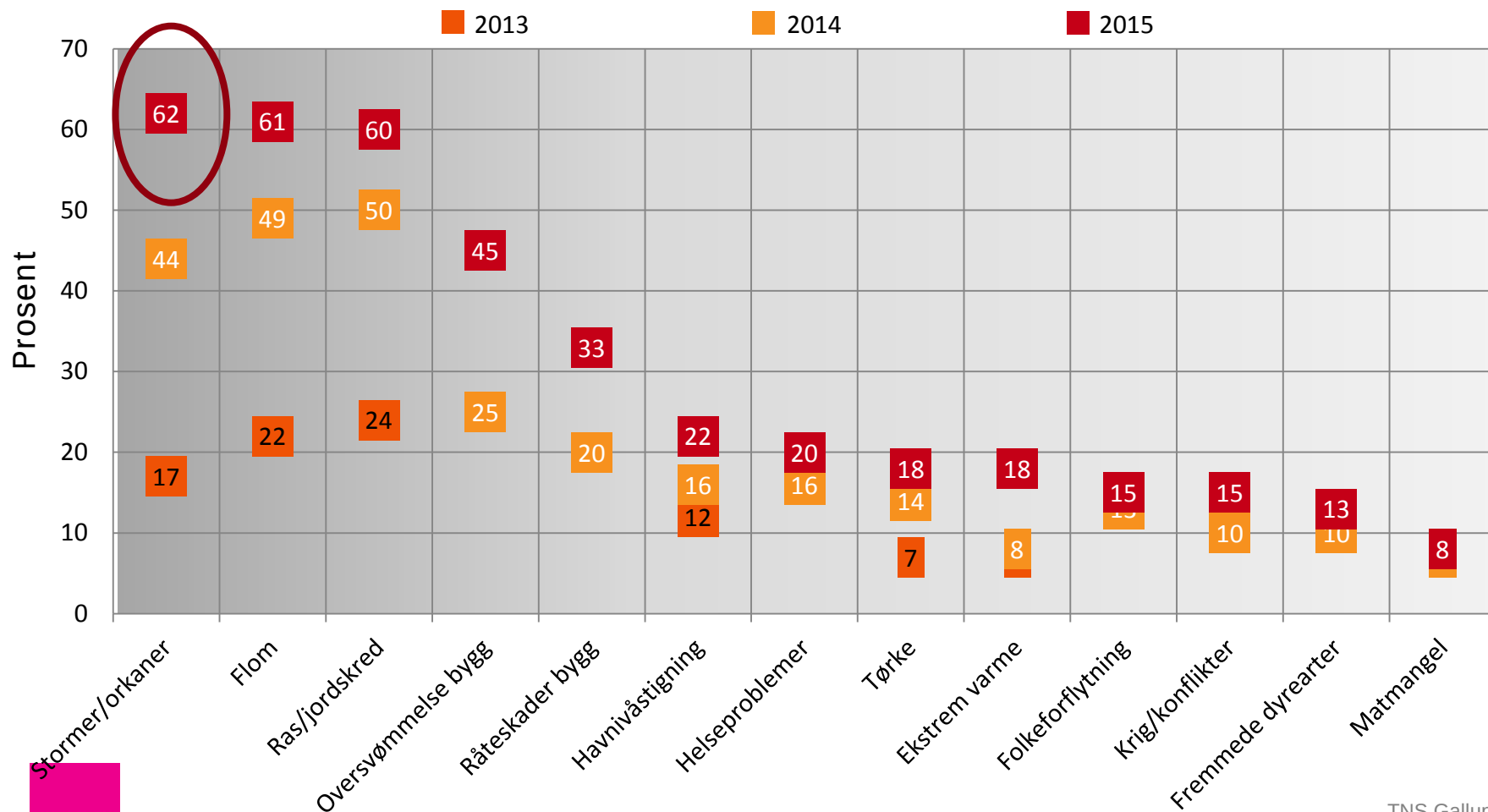
Klar økning i andelen som tror på mer stormer/orkaner, flom og ras/jordskred som følge av klimaendringer

I hvilken grad tror du klimaendringer vil føre til flere av følgende hendelser i Norge fram mot 2050? (n=1040) Andel som svarer i stor/svært stor grad.

Klar økning i andelen som tror på mer stormer/orkaner, flom og ras/jordskred som følge av klimaendringer

I hvilken grad tror du klimaendringer vil føre til flere av følgende hendelser i Norge fram mot 2050? (n=1040) Andel som svarer i stor/svært stor grad.

Allikevel er det stadig færre som bekymrer seg for konsekvenser klimaendringer kan få for seg og sine

Jeg er bekymret for konsekvensene klimaendringer kan få for meg og min familie.
(n=1040) Andel helt/delvis enig.

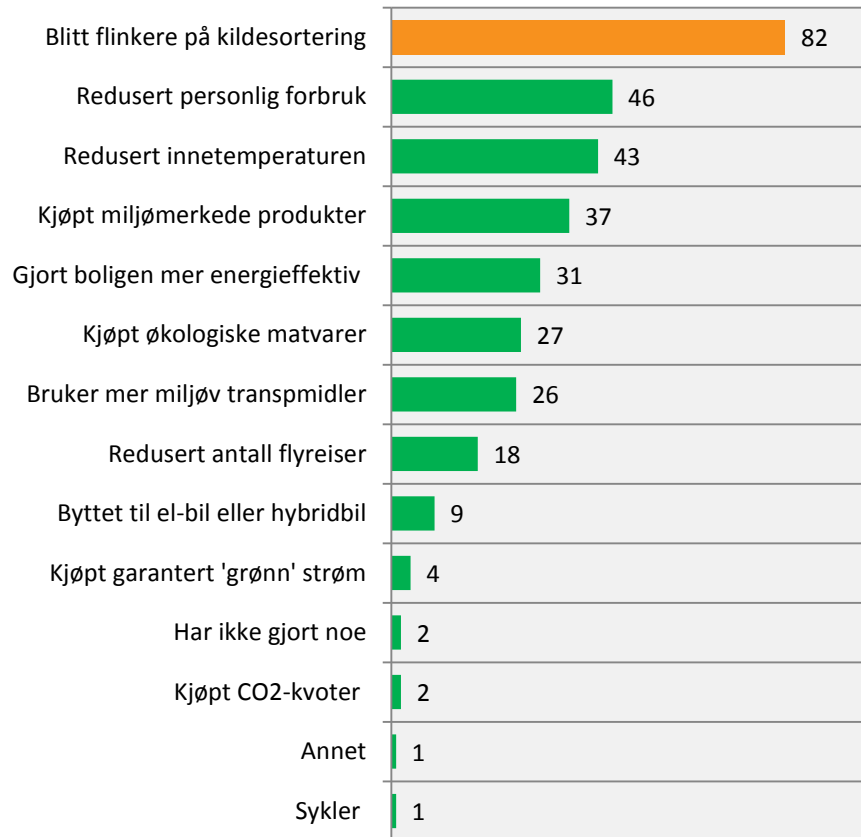
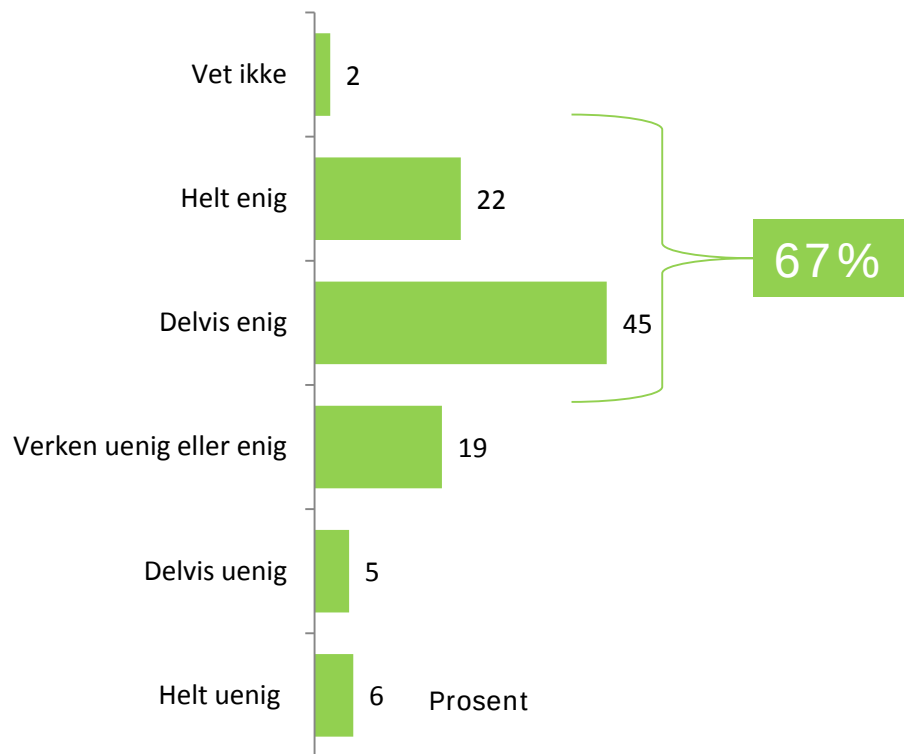

Blant de som mener de har sett konsekvenser av klimaendringer ligger andelen på 61%

To av tre er opptatt av hva de kan gjøre for å redusere egen belastning på klimaet. De som mener de har sett konsekvenser av klimaendringer er mer bevisst egen atferd.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

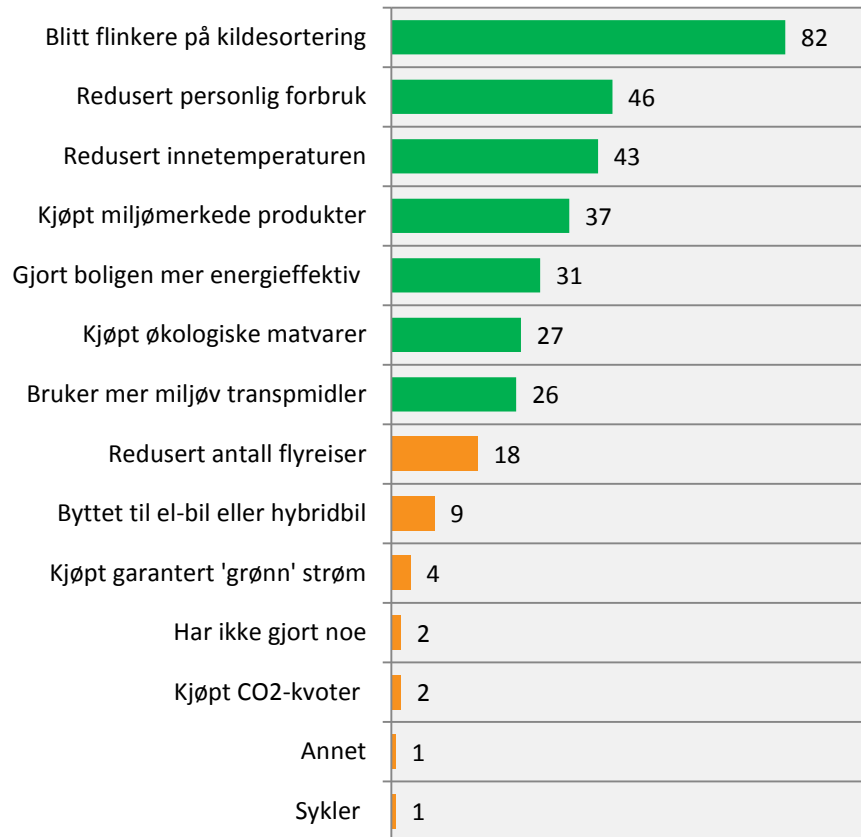
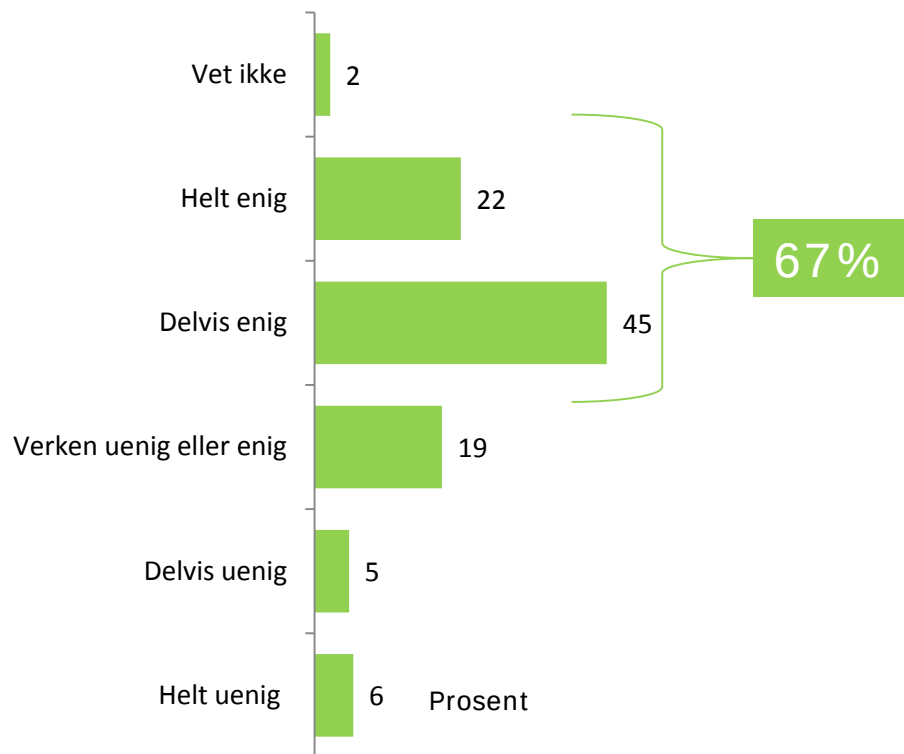
Jeg er opptatt av hva jeg kan gjøre for å redusere min egen belastning på klimaet. (n=1040) Prosent.

To av tre er opptatt av hva de kan gjøre for å redusere egen belastning på klimaet. De som mener de har sett konsekvenser av klimaendringer er mer bevisst egen atferd.

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand:

Jeg er opptatt av hva jeg kan gjøre for å redusere min egen belastning på klimaet. (n=1040) Prosent.

Selv om 70% av forbrukerne sier de er opptatt av produsentens miljøprofil når de kjøper et produkt...

... er det allikevel bare 45% som vanligvis velger et miljømerket produkt fremfor et annet ellers likt produkt

Hva skal til for å få forbrukerne til å velge mer klimavennlige produkter?

Produkter med mindre klimabelastning
må være tydelig miljømerket (75%)

Produkter med mindre klimabelastning
må bli billigere (73%)

Større utvalg av produkter med
dokumentert mindre klimabelastning
(71%)

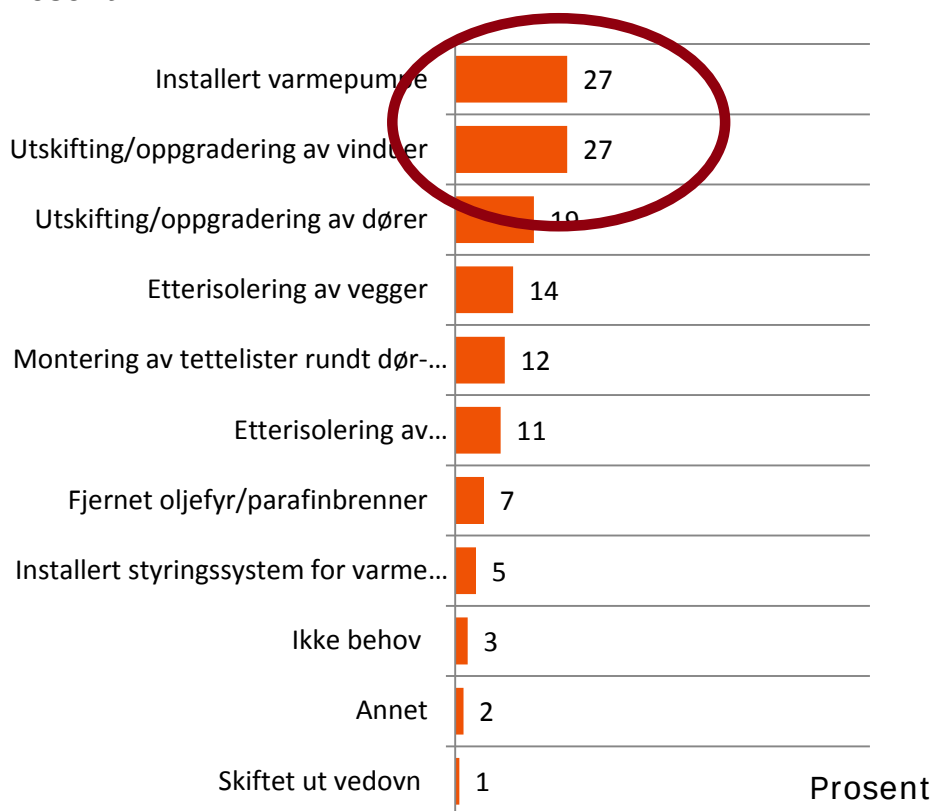
Hva med energieffektivisering av egen bolig?

Bytte eller oppgradering av vinduer/dører eller installasjon av varmepumpe er de tiltak flest tar seg råd til.

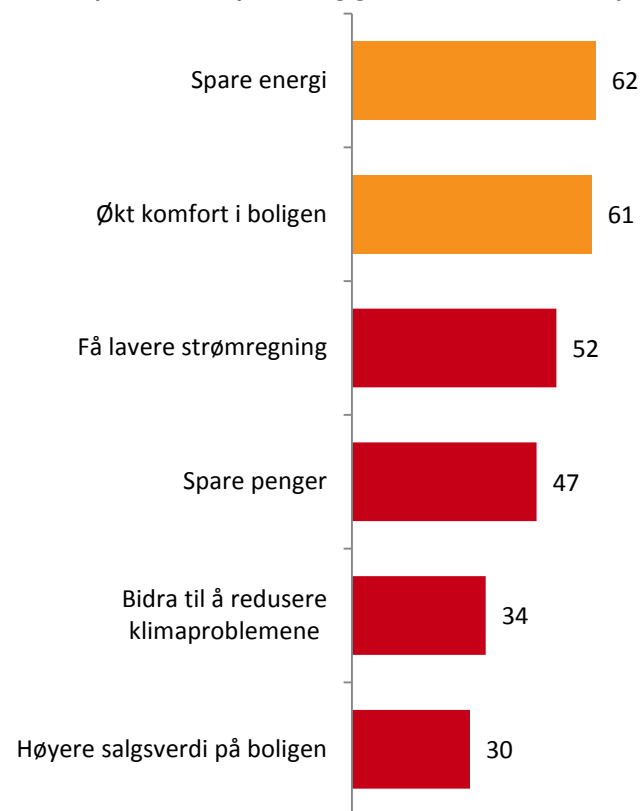
Hvilke av følgende ENØK-tiltak har du gjennomført de siste fem årene på boligen din? (n=1040)

Prosent.

Hva er din motivasjon for å gjennomføre ENØK-tiltak i boligen din?

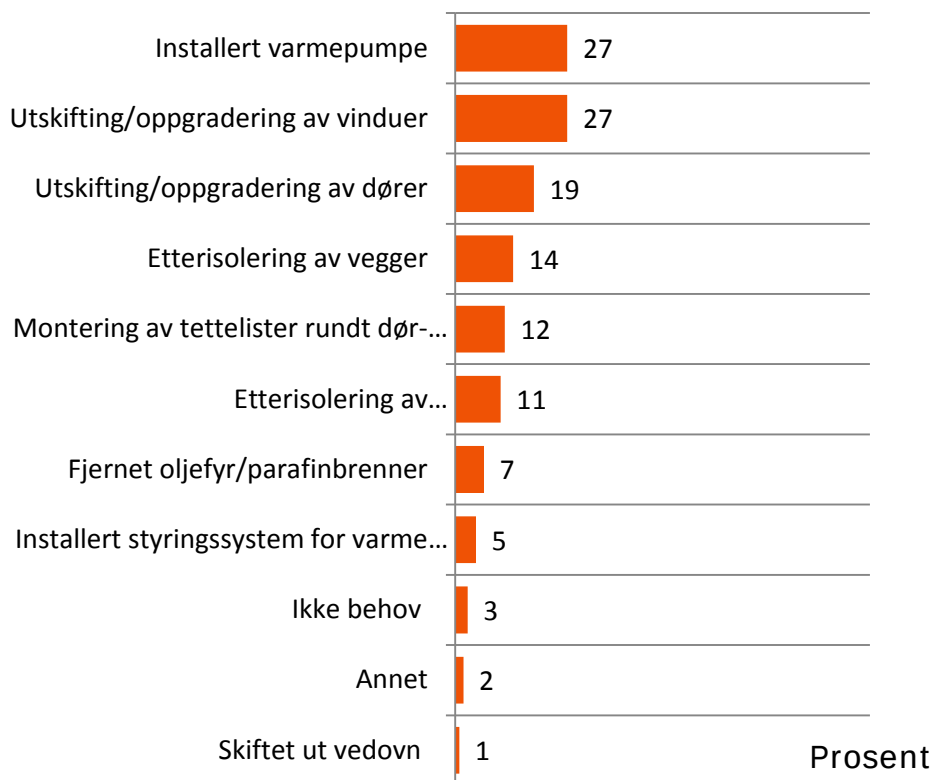
(De som planlegger tiltak n=305) Prosent.

Bytte eller oppgradering av vinduer/dører eller installasjon av varmepumpe er de tiltak flest tar seg råd til.

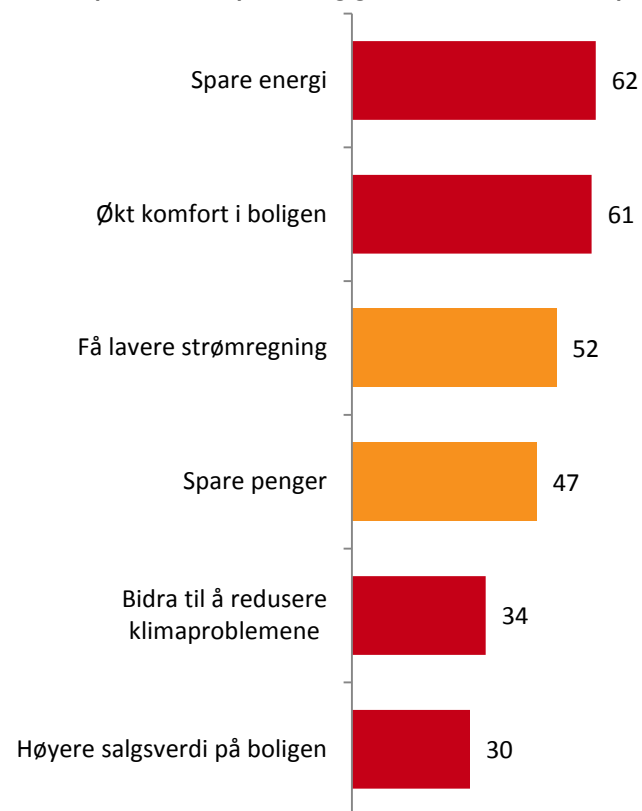
Hvilke av følgende ENØK-tiltak har du gjennomført de siste fem årene på boligen din? (n=1040)

Prosent.

Hva er din motivasjon for å gjennomføre ENØK-tiltak i boligen din?

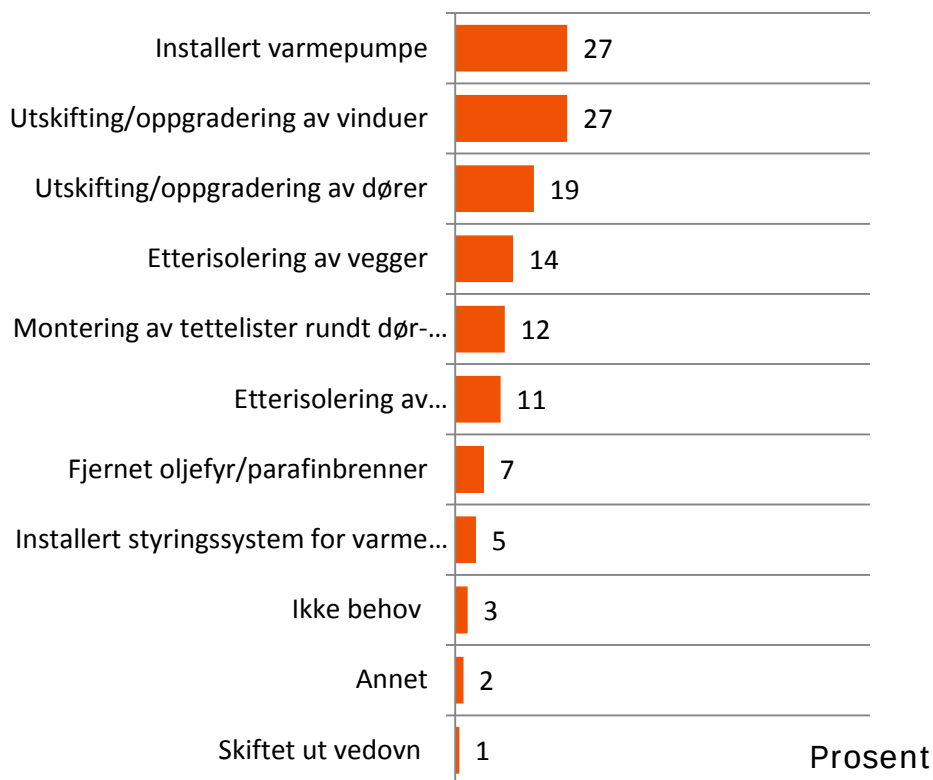
(De som planlegger tiltak n=305) Prosent.

Bytte eller oppgradering av vinduer/dører eller installasjon av varmepumpe er de tiltak flest tar seg råd til.

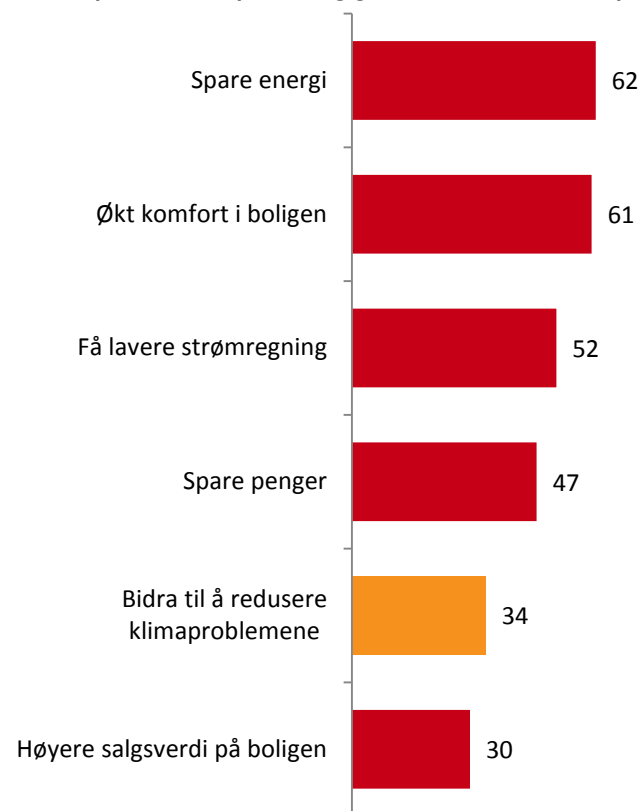
Hvilke av følgende ENØK-tiltak har du gjennomført de siste fem årene på boligen din? (n=1040)

Prosent.

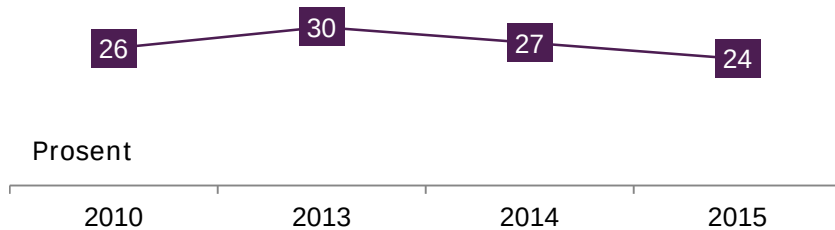
Hva er din motivasjon for å gjennomføre ENØK-tiltak i boligen din?

(De som planlegger tiltak n=305) Prosent.

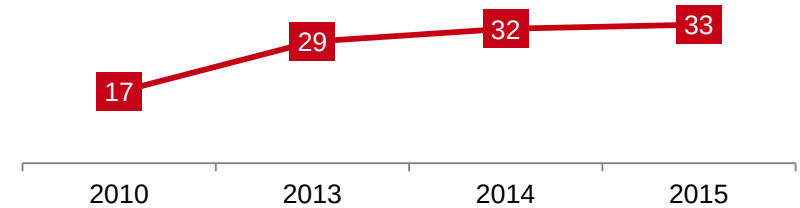

Interessen for å gjennomføre energisparetiltak i private hjem avtar og kan skyldes lave strømpriser.

Andel av befolkningen med planer om energisparetiltak i løpet av de neste fem årene

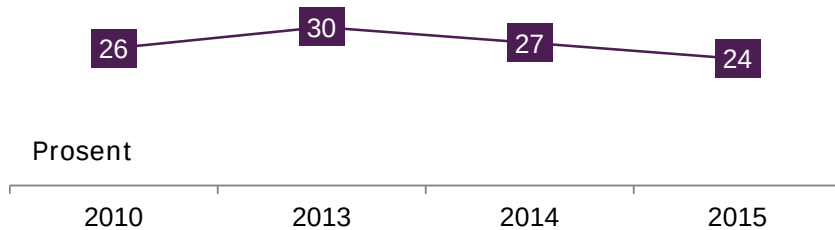
Andelen som mener økt offentlig støtte må til

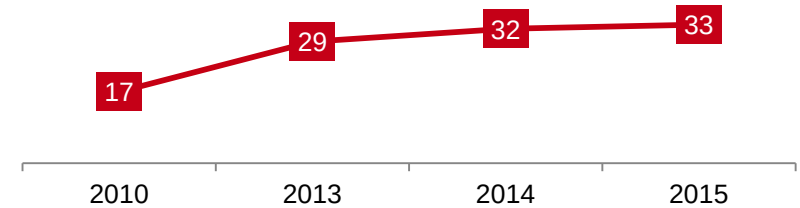
54% foretrekker støtte fra ENOVA

Interessen for å gjennomføre energisparetiltak i private hjem avtar og kan skyldes lave strømpriser.

Andel av befolkningen med planer om energisparetiltak i løpet av de neste fem årene

Andelen som mener økt offentlig støtte må til

54% foretrekker støtte fra ENOVA

35% foretrekker skattefradrag i selvangivelsen

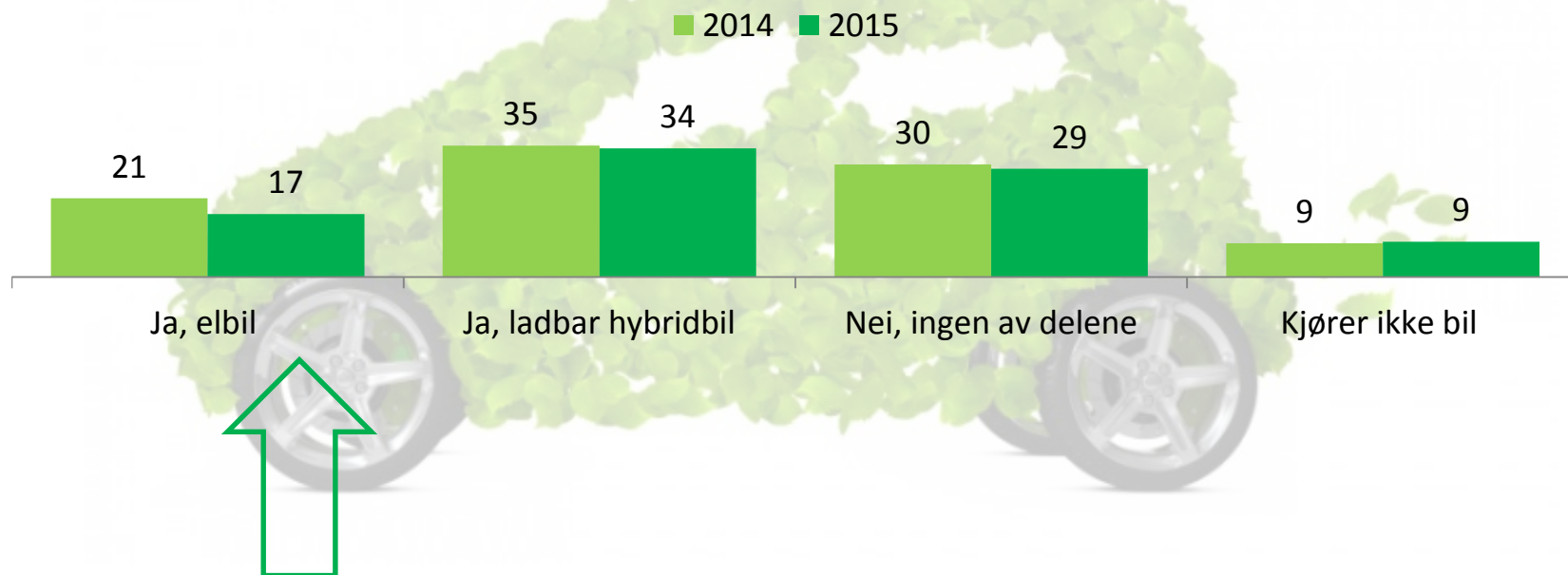
Fortsatt stor interesse for elbiler og ladbare hybridbiler.
Den ladbare hybridbilen oppfattes som like interessant som i
2014, mens interessen for elbilen svekkes noe.

Fortsatt stor interesse for elbiler og ladbare hybridbiler.
Den ladbare hybridbilen oppfattes som like interessant som i
2014, mens interessen for elbilen svekkes noe.

Kan du tenke deg å kjøpe elbil eller ladbar hybridbil neste gang du skal anskaffe deg bil?

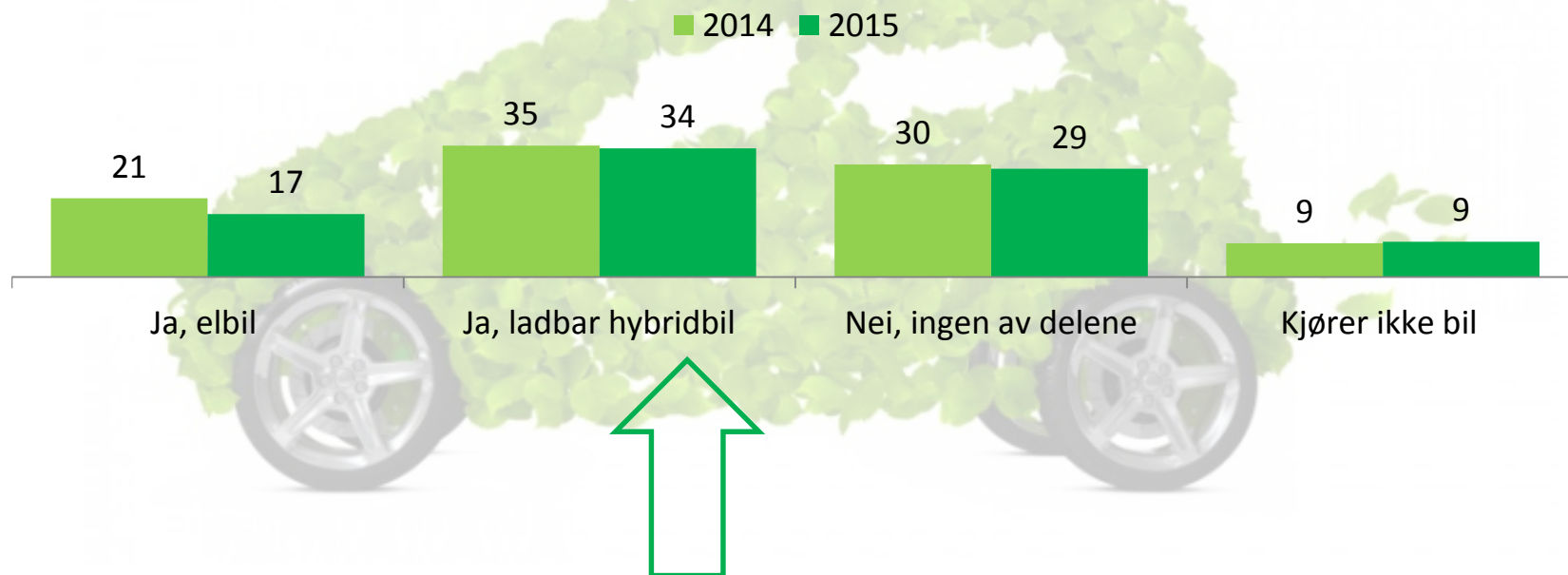
(n=1040) Prosent.

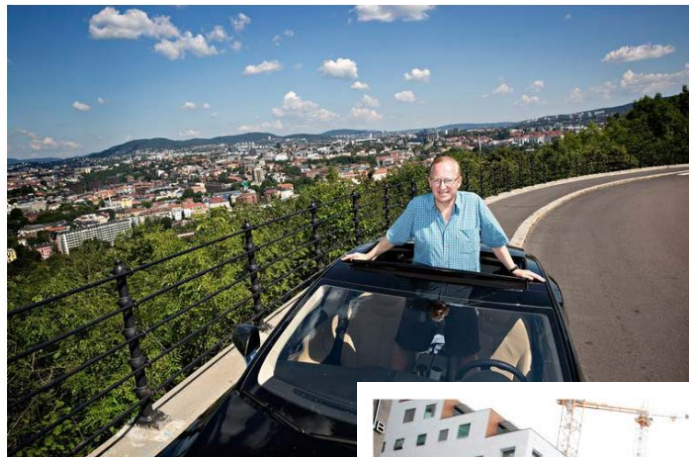
Fortsatt stor interesse for elbiler og ladbare hybridbiler.
Den ladbare hybridbilen oppfattes som like interessant som i
2014, mens interessen for elbilen svekkes noe.

Kan du tenke deg å kjøpe elbil eller ladbar hybridbil neste gang du skal anskaffe deg bil?

(n=1040) Prosent.

Kjøpsinteressen for elbiler faller med 8% i Oslo/Akershus fra 2014 til 2015

ELBIL UANSETT. Elbileier Gjermund Hagesæter i Frp men fordelene fases ut. Foto: Aleksander Nordahl

Politikk og samfunn Samferdsel

Varsler elbilstop kollektivfeltene

Kjøper du elbil i dag, må du være forberedt på kollektivfeltet for alltid. Det slår Gjermund (H) fast.

El-biler har mange fordeler i Norge i dag. Fremover kommer hydrogenbiler for fullt på markedet. Skal de få tilsvarende fordeler? Da kan det bli trangt i kollektivfeltene fremover, som her i Bjørnvika i Oslo. FOTO: Håkon Mørsvold Larsen, NTB Scanpix

- Også elbiler tar opp plass og lager kø

Fordeelene for elbilene har gått for langt. Det er tross alt snakk om biler, mener Opplysningsrådet for Veitrafikken.

4 SISTE NYTT

13:40 Telenor får millionbot etter mobilproblemer

Suksess-salget kan strupe elbil-godene

Elbil-fordeler kan endres

Regjeringen legger frem revidert nasjonalbudsjett i dag

FORDTEL UNDER PRESS: Å kjøre i kollektivfeltet er blant godene som nå kan forsvinne for elbileierne. FOTO: Kristin Sævi

Av BJØRN HAUGAN

(VG) 14.05.2014 09:24 - oppdatert 14.05.2014 13:42

f d t w e

Det økte salget av elbiler gjør at elbil-eierne kan miste deler av godene allerede neste år.

Regjeringen har lagt til grunn at elbil-fordelene ikke vil bli svekket i løpet av stortingsperioden frem til 2017, eller før el-bilsalget når 50.000.

VG følger

Elbil

BYFOTIS

ANNONSE: TestaMax

Slik holder Tor (62) seg ung og språk

43% av befolkningen er enige i at de ladbare
hybridbilene bør få de samme fordelene
som elbiler

62% mener myndighetene i større grad
bør benytte bilavgiftene for å fremme en mer
miljøvennlig bilpark

For 47% av befolkningen er bilavgiftene en politisk viktig sak

- Bilavgiftene skal ned, Bård Vegar

19. august 2013

Frode Martin Moldavred St.

Miljøvernminister Bård Vegar Solhjell (SV) avslørte i går sine planer om å øke avgiftene på biler med fossilt drivstoff. - Med oss i regjering vil avgiftene gå ned, sier Bård Høksrud (FrP).

DYR ENGANGSAVGIFT: Leder i Miljøpartiet de grønne, Rasmus Hansson, ønsker biler med høye utslipp til live ved å skru opp engangsavgiften. Foto: NTB scania

Vil skru engangsavgiften på bil kraftig opp

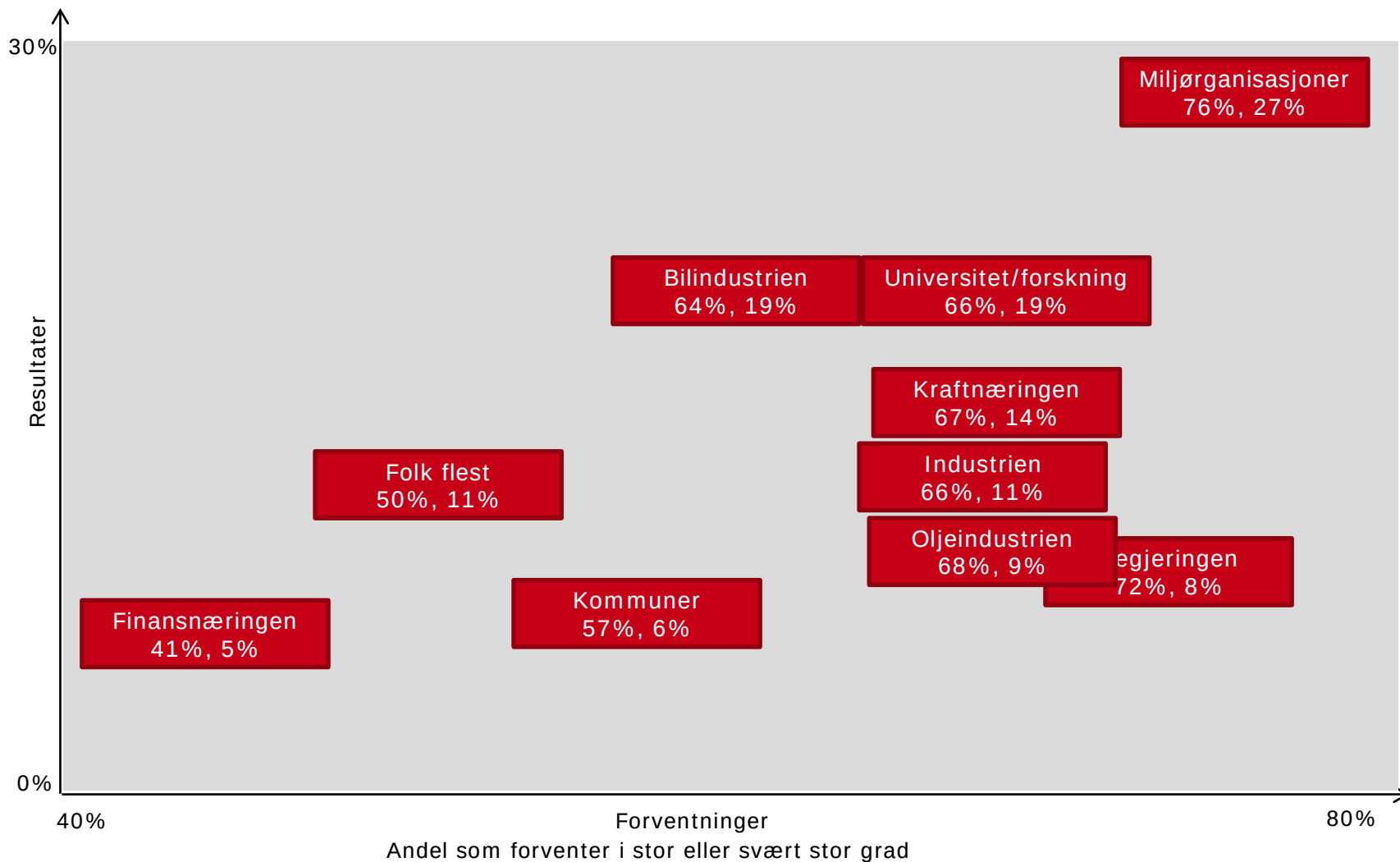
Miljøpartiet De Grønne ønsker at det skal bli dyrere å kjøpe biler med høye CO2-utslipp. - Det kan ikke være sånn at man skal straffe folk, sier Åse Michelsen i Frp.

Bilavgifter er like viktig for FrP-velgere (67%)
som for MDG-velgere (67%)

Høye forventninger til mange sentrale aktører, men resultatene oppfattes som svake

I hvilken grad synes du at de samme aktørene og bransjene lykkes i sitt arbeid med å begrense utslipp av klimagasser? (n=1040)

Andel som mener de lykkes i stor eller svært stor grad

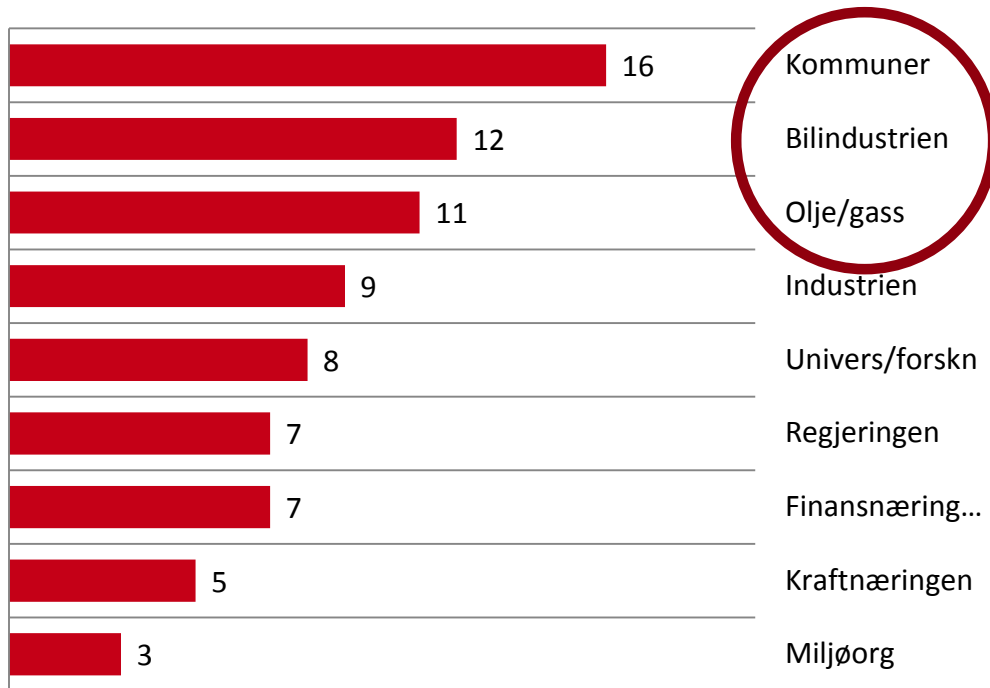

I hvilken grad forventer du at følgende aktører og bransjer tar en aktiv rolle for å redusere utslipp av klimagasser? (n=1040)

Forventningene øker

Endring i forventninger 2013 – 2015

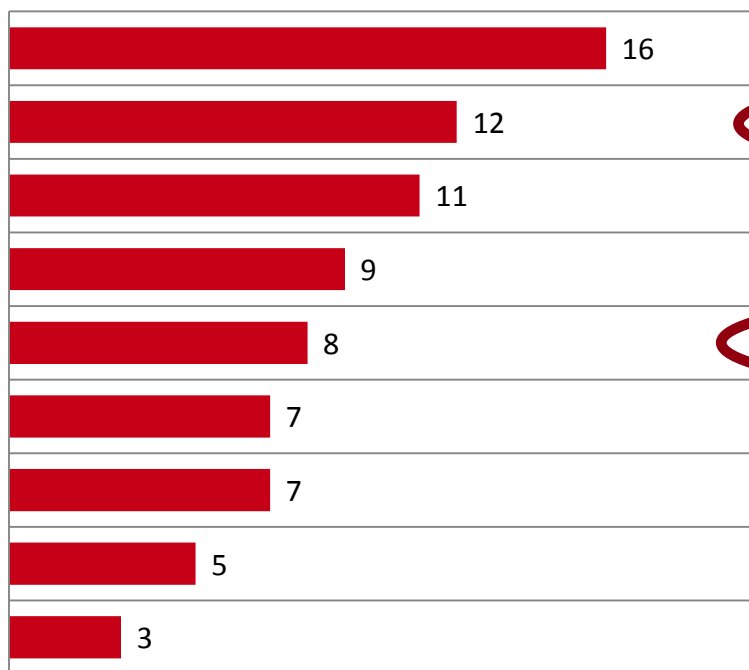
%-poeng endring i andel med store eller svært store forventninger

Forventningene øker, flere oppfattes å lykkes!

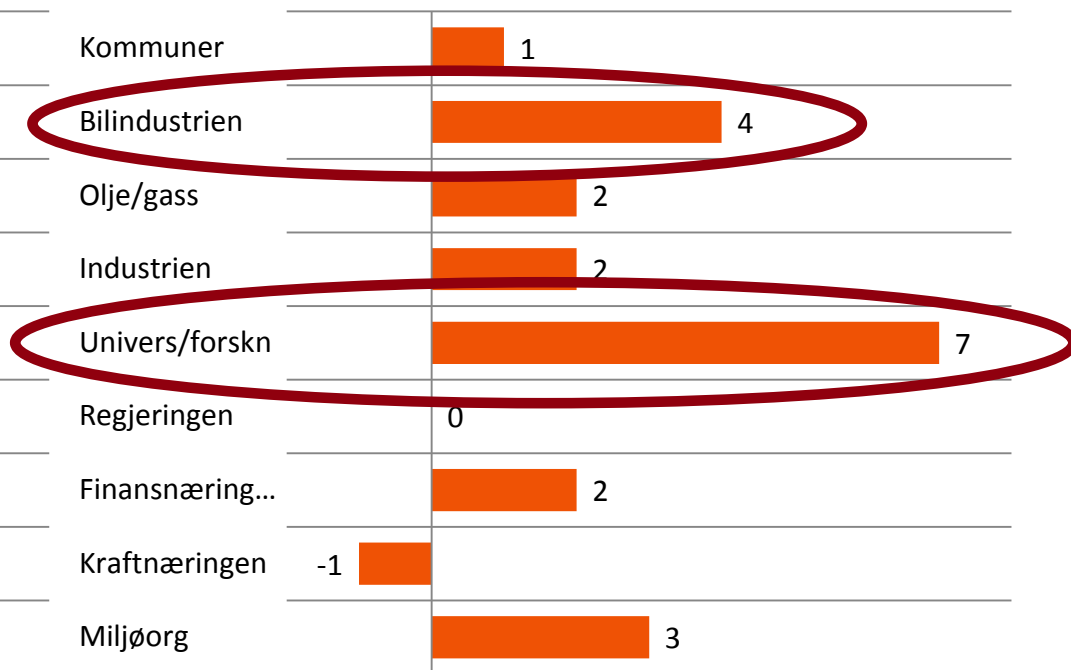
Endring i forventninger 2013 – 2015

%-poeng endring i andel med store eller svært store forventninger

Endring oppfattende resultater 2013 – 2015

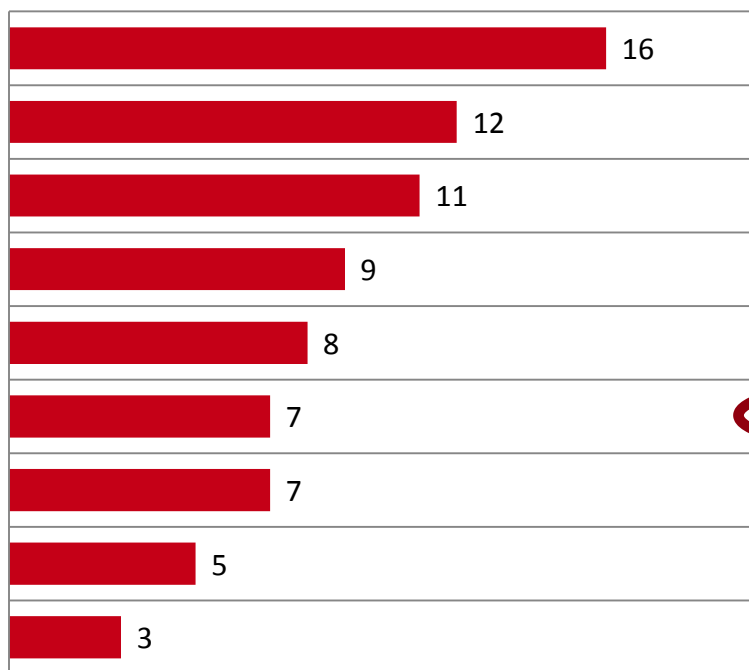
%-poeng endring i andel som mener de lykkes i stor eller svært stor grad

Forventningene øker, flere oppfattes å lykkes!

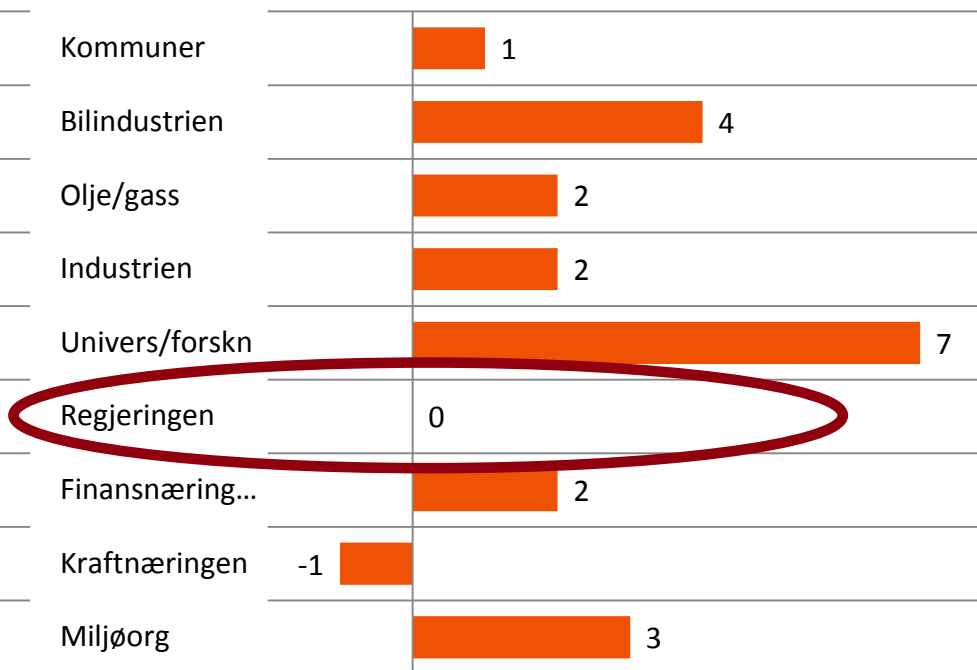
Endring i forventninger 2013 – 2015

%-poeng endring i andel med store eller svært store forventninger

Endring oppfattende resultater 2013 – 2015

%-poeng endring i andel som mener de lykkes i stor eller svært stor grad

Hvis du skal bedømme regjeringens arbeid med å redusere utslipp av klimagasser, hvilket terningkast vil du gi den?
(n = 1040)

Regjeringen får terningkast «tre» for sitt arbeid med å redusere utslipp av klimagasser

Det er den samme vurderingen som den «Rødgrønne» regjeringen fikk etter sine åtte år i regjeringsposisjon

Takk for oppmerksomheten!

For mer informasjon kontakt:
eva.fosby.livgard@tns-gallup.no